

Ἀλλὰ ταῦτα πάντα μόνον εἰς ἓν εἶδος φυτῶν δύνανται νὰ συμβῶσιν, εἰς τὰ ἔρμαφροδίτα, ὅπου οἱ στήμονες καὶ ὁ ὕπερον παράκεινται ἐν τῷ αὐτῷ ἄνθει, ἡμεῖς δ' ἐγνωρίσαμεν καὶ ἄλλα εἶδη, τὰ μονόοικα, τὰ δίοικα καὶ ἔχομεν καὶ φυτὰ ὑδρόβια, ἐν τοῖς ὁποίοις πρέπει νὰ ἴδωμεν πῶς ἡ γύρις φθάνει ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄνθους ἢ δένδρου εἰς τὸ ἕτερον καὶ γονιμοποιεῖ τὸν ὕπερον· ἄλλως καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔρμαφροδίτοις μὲ ὅλην τὴν σμικρότητά τῆς μεταξὺ ἄρρενος καὶ θήλεος γεννητικοῦ ὀργάνου ἀποστάσεως, δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἐννοήσῃ τις πῶς ἡ γύρις πίπτει ἐπὶ τοῦ στίγματος, τίς τὴν ὁδηγεῖ, πῶς οἱ στήμονες γινώσκουσιν ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα τοῦ γύμου καὶ ἀφίνουσιν αὐτήν, ζητήματα, τὰ ὁποῖα εἰσὶ κοινὰ εἰς πάντα τὰ ῥηθέντα εἶδη καὶ τὰ ὁποῖα διαφόρως εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ εἶδος λύονται.

Εἰς τὰ ἔρμαφροδίτα φυτὰ εὐκόλως ἡ γύρις φθάνει εἰς τὸ στίγμα ἀρκεῖ μόνον οἱ στήμονες νὰ εἶναι ἰσοῦψεῖς μὲ τὸν ὕπερον, διότι τότε ἀρκεῖ μόνη ἡ ἐλαστικότης τοῦ διαρρηγνυομένου ἀνθῆρος νὰ ἐκσπενδονίσῃ τοὺς κόκκους αὐτῆς μέχρι τοῦ παρακειμένου ὕπερου. Κάποτε ὅμως οἱ στήμονες εἰσὶ πολὺ βραχυτέροι τοῦ ὕπερου, ἡ δὲ πάνσοφος φύσις εἰς τὰ τοιαῦτα φυτὰ μηχανᾶται ἄλλο μέσον, καθιστᾷ τὸν στῦλον τοῦ ὕπερου μὲ πολλοὺς βραχίονας, ἕκαστον τῶν ὁποίων φέρει ἓν στίγμα· οἱ βραχίονες οὗτοι κλίνοντες πρὸς τὰ κάτω καὶ διὰ τοῦ ἰδίου μόνον βάρους συναντῶσιν τοὺς ὑποκειμένους στήμονας καὶ λαμβάνουσιν ἐπὶ τοῦ στίγματος κόκκους γύρεως. Ἀλλ' ἡ φύσις δὲν εἶναι μόνον ἰδιὸς τρόπος ἀλλὰ καὶ ἐπιδεικτική, θέλει νὰ δείξῃ τὴν πανουργίαν τῆς. Καθιστᾷ λοιπὸν τὸν ὕπερον οὐ μόνον ἐπιμηκέστερον τῶν στήμωνων, ἀλλὰ καὶ τὸν στῦλον ἀπλοῦν, τὰ δὲ τὸν τοιοῦτον φέροντα ὕπερον ἄνθη οὐχὶ ὀρθία ἀλλὰ κύπτοντα εἰσὶν. οἷον εἰς κρεμίσμενα, καὶ οὕτω οἱ στήμονες τίθενται ὑπὲρ τὸ στίγμα τοῦ ὕπερου. Πλὴν ὅμως τῆς ἐλαστικότητος, μεθ' ἧς ὁ ἀνθὴρ διαρρηγνυόμενος ἐκπέμπει τοὺς κόκκους τῆς γύρεως εἰς τὸν ὕπερον, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἡ ἀνεξάντλητος τοῦ δημιουργοῦ πανσοφία τὸν σκοπὸν τῆς διακωλύσεως τοῦ εἶδους ἐμνηχανεῦθαι πρὸς ἄρσιν παν·